

หากมีคนถามเรื่อง	ภูมิใจ
ลูกตอบเลยทันใด	มุ่งค้น
ด้านที่สุดภายใน	ธรรมชาติ
เป็นสุขใจเปี่ยมล้น	กว่าได้ใดใด

สุนทรพ้อ

ตอนที่ ๖

จากวันเข้าต้งธรรม ต้งวันอยู่วัดปากน้ำ

ตามรอยฯ จะขอเสนอหลักฐานจากบันทึกชีวิตประวัติของหลวงพ่อดปากน้ำในที่ต่างๆ อ้างอิง เพื่อเทียบเคียงเหตุการณ์ต่างๆ ตั้งแต่เมื่อท่านเข้าถึงธรรม จนถึงมาอยู่วัดปากน้ำ โดยอาศัยข้อมูลดังนี้

๑. จากประวัติหลวงพ่อดปากน้ำ เทศน์โดยหลวงพ่อดปากน้ำ

“.....ได้อุปสมบทในต้นเดือนแปดของ พ.ศ. ๒๔๔๙ ได้
อยู่จำพรรษาในวัดนั้น รวมอยู่ที่วัดอุปสมบทนั้น ๓ เดือน
เศษๆ เท่านั้น ออกจากวัดที่อุปสมบทนั้นแล้ว ก็ตรงมา
อยู่จำพรรษาในวัดพระเชตุพนฯ ที่เดียว.....”

อีกตอนหนึ่ง กล่าวว่า

“.....จึงได้กราบลาเจ้าคุณสมเด็จจุฬามหารัชมังคลาจารย์ (เขม)
เจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนฯ ไปจำพรรษาวัดบางคูเวียง ใน

พรรษาที่ ๑๒ ”

๒. จากประวัติหลวงพ่อดปากน้ำ เขียนโดย สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณ-
สิริมหาเถระ) สมัยดำรงสมณศักดิ์ เป็น พระธรรมวโรดม

“.....เจ้าคุณพระมณฑลเทพมุนี (สด) ท่านเกิดวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ.
๒๔๒๗ ตรงกับวันศุกร์ แรม ๖ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีวอก ฉศก จุลศักราช ๑๒๔๖
.....”

อีกตอนหนึ่ง กล่าวว่า

“.....เดือนกรกฎาคม ๒๔๔๙ ต้นเดือน ๘ ท่านได้อุปสมบทเวลานั้น
อายุย่างเข้า ๒๒ ปี บวช ณ วัดสองพี่น้อง อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี....”

๓. เทศนาเรื่อง โอวาทปาฏิโมกข์ แสดงเมื่อ ๔ มีนาคม พ.ศ.๒๔๙๗ โดย
หลวงพ่อดปากน้ำ

“.....สมภารผู้เทศน์นี้ได้มาจำพรรษา อยู่วัดปากน้ำนี้ ๓๗ พรรษา
แล้ว...”

๔. จากหนังสือ ผู้ค้นพบวิชาธรรมกาย ของมูลนิธิธรรมกาย พิมพ์ครั้งที่ ๑ วันที่
๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๘ หน้า ๑๐

“.....ทราบกระทั่งท่านมาจำพรรษา ณ วัดโบสถ์บน บางคูเวียงและ
วัดนี้เอง อยู่ระหว่างกลางพรรษาพอดี ท่านเริ่มปรารภความเพียรในใจ
แต่เช้าตรู่ ก่อนออกบิณฑบาต

เราบวชมานานนับได้ ๑๒ พรรษา เข้านี้แล้ว วิชาของพระพุทธเจ้า
เรายังไม่ได้บรรลุเลย.....”

ในหน้า ๔๐ ได้กล่าวว่า...

เมื่อท่านบวชแล้ว ๑๒ พรรษา ท่านก็ได้ค้นพบวิชาธรรมกาย ที่สูญหายไปจากโลก
นี้นับพันปี.....

ตามหลักฐานที่ปรากฏ พอสรุปได้ว่า

ท่านเกิดเมื่อ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๒๗

บวชเมื่อ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๔๙ ต้นเดือน ๘

บรรลุนิกรรม กลางพรรษาที่ ๑๒

อยู่วัดปากน้ำ ถึง ๔ มีนาคม พ.ศ.๒๔๕๗ นับได้ ๓๗ พรรษา

เราค้ำข้อมูลที่ได้มาเท่านี้ก่อน...

มาพิจารณาดูพรรษา ที่ท่านบรรลุนิกรรมจะตรงกับปี พ.ศ.อะไร

บวชเมื่อ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๔๙ ปีนี้ นับเป็นพรรษาที่ ๑

พ.ศ.๒๔๕๐ - พ.ศ.๒๔๕๙ นับเป็นพรรษาที่ ๒-๑๑

พ.ศ.๒๔๖๐ นับเป็น พรรษาที่ ๑๒

ตรงกับปี พ.ศ.๒๔๖๐ ในพรรษาที่ ๑๒ ท่านได้ไปจำพรรษาที่วัดโบสถ์บน บางคูเวียง

ขอให้ดูปีที่ท่านมาจำพรรษาที่วัดปากน้ำบ้าง

หลวงพ่อบรรพชาเมื่อ มีนาคม พ.ศ.๒๔๔๗ ถ้าจะนับ ๓๗ ตามพรรษา คือผ่านช่วงเข้าพรรษา นับเป็น ๑ ก็จะได้ปีที่ท่านจำพรรษาที่วัดปากน้ำ ตรงกับปี พ.ศ.๒๔๖๐ ซึ่งแย้งกับข้อมูลข้างต้นว่า ปี พ.ศ.๒๔๖๐ ท่านจำพรรษาที่วัดโบสถ์บน

แต่ถ้านับว่า ๓๗ พรรษา คือ ๓๗ ปี ครบ ๓๗ โดยปีแล้ว ก็จะได้ว่าตรงกับ พ.ศ. ๒๔๖๑ หลังจากที่ท่านบรรลุนิกรรมแล้ว

พอจะสรุปตามข้อมูลที่กล่าวข้างต้นได้ว่า

หลวงพ่อบรรพชา ได้บรรลุนิกรรมในพรรษาที่ ๑๒ ตรงกับปี พ.ศ.๒๔๖๐

หลังจากนั้น ปี พ.ศ.๒๔๖๑ จึงมาจำพรรษาที่วัดปากน้ำ เป็นพรรษาที่ ๑๓ ของท่าน
พรรษาที่ ๑ จำพรรษาที่ วัดสองพี่น้อง

พรรษาที่ ๒-๑๑ จำพรรษาที่ วัดพระเชตุพน

พรรษาที่ ๑๒ จำพรรษาที่ วัดโบสถ์บน บางคูเวียง

พรรษาที่ ๑๓ - มรณภาพ จำพรรษาที่ วัดปากน้ำ

เหตุการณ์หลังจากบรรลุนิกรรมแล้ว จนถึงเป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ (ประมาณ พุทธศักราช พ.ศ.๒๔๖๐ - กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๖๑)

๑. จากประวัติหลวงพ่อดปากน้ำ เขียนโดย หลวงพ่อดปากน้ำ

“....จนถึงออกพรรษารับกลิ่นแล้ว ก็ลาสมภารวัดบางคูเวียงไปสอนที่วัดบางปลา ราว ๔ เดือน.....”

๒. จากประวัติหลวงพ่อดปากน้ำ เขียนโดย สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริมหาเถระ) สมัยดำรงสมณศักดิ์เป็น พระธรรมวโรดม

“.....เมื่อมีความรู้พอสมควร ได้ออกจากวัดพระเชตุพนฯ ไปจำพรรษาต่างจังหวัด เพื่อเผยแผ่ธรรมวินัยตามอัธยาศัยของท่าน แต่ส่วนมากแนะนำทางปฏิบัติ การเทศนาท่านใช้ปฏิภาณ

แหล่ที่สุดทำได้ไปอยู่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดสุพรรณบุรีประชาชนได้เข้าปฏิบัติกันมาก

สมัยนั้น การปกครองประเทศจัดเป็นมณฑล เจ้าเมืองสุพรรณบุรี และสมุหเทศาภิบาล เกรงว่าจะเป็นการมั่วสุมประชาชน วันหนึ่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลนครชัยศรี ได้พบกับสมเด็จพระวันรัต (ติสสทตฺตเถร) วัดพระเชตุพนฯ เวลานั้นดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะอำเภอกาฬเจริญ ได้ปรารภถึงเรื่องหลวงพ่อดปากน้ำ ไปทำพระกรรมฐานที่นั่น จะเป็นการไม่เหมาะสมแก่ฐานะ ขอให้ทางคณะสงฆ์พิจารณาเรียกกลับ หลวงพ่อดปากน้ำ จึงจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุมาด้วยความเคารพในการปกครองแล้วมาอยู่วัดสองพี่น้อง จังหวัดเดียวกัน

.....

สมเด็จพระวันรัต (ติสสทตฺตเถร) วัดพระเชตุพนฯ ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอกาฬเจริญ จังหวัดธนบุรี ในยุคนั้นวัดปากน้ำเป็นพระอารามหลวงวัดหนึ่งในอำเภอนั้นว่าเจ้าอาวาสลง พระคุณท่านหวังจะอนุเคราะห์หลวงพ่อดปากน้ำให้มีที่อยู่เป็นหลักฐาน หวังเอาตำแหน่งเจ้าอาวาสผูกหลวงพ่อดปากน้ำ เพื่อไม่ให้เร่ร่อนไปโดยไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ครั้งแรกท่านได้พยายามปิดไม่ยอมรับหน้าที่ แต่ครั้งแล้วก็จำต้องยอมรับด้วยเหตุผล

.....

พ.ศ. ๒๔๕๙ ราวปีนั้น วันเดือนจាំไม่ได้ ท่านได้จากวัดพระเชตุพนฯ ไปสู่วัดปากน้ำในฐานะเป็นผู้รักษาการเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ.....”

สรุปได้ว่า หลังออกพรรษาปี พ.ศ.๒๔๖๐ คือประมาณเดือน พ.ย.๒๔๖๐ หลวงพ่อ จากวัดบางคูเวียง (วัดโบสถ์บน) ไปสอนที่วัดบางปลา ราว ๔ เดือน คือถึงประมาณเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๖๑

หลังจากนั้นก็ไม่มีปรากฏชัดว่าท่านไปอยู่ที่ไหนในเวลาใด ถ้าจะสรุปรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วง เดือนมีนาคม-กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๖๑ ก็จะได้ว่าในช่วงเวลาดังกล่าวนี้นี้ หลวงพ่อไปอยู่ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ แล้วมาอยู่วัดสองพี่น้อง กลับมาอยู่วัดพระเชตุพนฯ ได้รับคำสั่งแล้วจึงเดินทางไปเป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ประมาณกลางปี พ.ศ.๒๔๖๑ ท่านไปจำพรรษาที่ ๑๓ ที่วัดปากน้ำ

หลักฐานที่เสนอนี้ ก็เพื่อจะทำประวัติของหลวงพ่อดีให้สมบูรณ์ หากท่านผู้อ่านมีหลักฐานอื่น หรือข้อคิดเห็นไม่ควรประการใด ช่วยเสนอแนะมายังผู้เขียน เพื่อจะได้ช่วยกันทำประวัติของหลวงพ่อดีให้สมบูรณ์ต่อไป

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ขัดแย้ง

๑. จากประวัติหลวงพ่อดาวปากน้ำ เขียนโดยสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริ-มหาเถร) สมัยดำรงสมณศักดิ์ เป็น พระธรรมวโรดม

.....พ.ศ.๒๔๕๙ ราวปีนั้น วันเดือนจាំไม่ได้ ท่านได้จากวัดพระเชตุพนฯ ในฐานะเป็นผู้รักษาการเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ.....

ข้อมูลขัดแย้งข้อนี้ควรตกไป เนื่องจากเป็นข้อมูลโดยประมาณว่า ราวปีนั้น ซึ่งที่ควรจะเป็น คือ พ.ศ.๒๔๖๑

๒. จากประวัติหลวงพ่อดาวปากน้ำ เขียนโดย พระภาวนาโกศลเถร (วิระ คณฺฐตฺโม)

.....พระคุณท่านได้ปวารณา พรรษาที่ ๑๓ ที่วัดสองพี่น้อง...

หากจะยึดข้อมูลจากประวัติที่เขียนโดยหลวงพ่อ และเทศนาของท่านกับประวัติที่เขียนโดยสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งเป็นหลักฐานเก่ากว่า ก็ควรตัดหลักฐานชิ้นนี้ออกไป

๓. จากหนังสือ ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกาย ของมูลนิธิธรรมกาย พิมพ์ เมื่อ ธันวาคม

พ.ศ.๒๕๓๖ หน้า ๓๑ ความว่า...

.....จึงได้ไปจำพรรษาที่วัดโบสถ์บน ในพรรษาที่ ๑๑ นั้นเอง.....

ข้อความตอนนี้อย่างกับหลักฐานที่กล่าวมาข้างต้นว่า จำพรรษาที่วัดโบสถ์บน ในพรรษาที่ ๑๒

หน้า ๓๔ ความว่า...

....ในพรรษาที่ ๑๓ ท่านได้พาภิกษุที่ได้ธรรมแล้ว ไปจำพรรษา ที่วัดสองพี่น้อง.....

ข้อความตอนนี้อย่างกับหลักฐานประวัติหลวงพ่อดอกน้ำ ที่เขียนโดยพระภิกษวนาโกศลเถร (วโรหิต คุณทุตโม)

๔. จากหนังสือ ผู้ค้นพบวิชาธรรมกาย ของมูลนิธิธรรมกาย พิมพ์ครั้งที่ ๑ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๘ หน้า ๔๙ ความว่า...

.....ย้อนระลึกถึงวันเพ็ญ เดือนสิบ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๕๙ หลวงพ่อดอกน้ำ ภาษีเจริญ ท่านได้ปฏิบัติธรรมทุ่มเทศีชีวิตเป็นเดิมพัน ณ อุโบสถ วัดโบสถ์บน บางคูเวียง จ.นนทบุรี.....

ถ้าคำนวณตามหลักฐานที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็ควรจะสรุปได้ว่า พระเดชพระคุณ หลวงพ่อดอกน้ำได้บรรลุธรรม ในปีพุทธศักราช ๒๔๖๐ ในพรรษาที่ ๑๒ นั้นเอง

